Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 88.710 van 7 juli 2000

A. 91.981/XIII-1723

In zake : **DEMESMAEKER** Igor
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. François TULKENS, advocaat,
Louizalaan 523
1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Mobiliteit en Vervoer,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Eric GILLET en Mr. Luc DEPRE, advocaten,
Brand Whitlocklaan 30
1200 Brussel.

DE VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,

Gezien het op 22 mei 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij Igor DEMESMAEKER de nietigverklaring vordert van :

"- de administratieve handeling gesteld op 22 maart 2000, waarbij het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur (bestuur van de Luchtvaart - vliegvergunningen en inschrijvingen) aan verzoeker heeft laten weten dat hij niet geslaagd was voor het herexamen inzake 'klimatologie en metereologie van de grote hoogten', afgelegd in het kader van het examen over de algemene kennis 'lijnbestuurder - examentijd oktober 1999', zoals blijkt uit het proces-verbaal van de beraadslaging van de examencommissie van 20 maart 2000;

- de beraadslaging van de voornoemde examencommissie";

Gezien de op 22 mei 2000 ingestelde vordering, waarbij Igor DEMESMAEKER de schorsing van de tenuitvoerlegging van dezelfde handelingen vordert;

Gezien de op 22 mei 2000 ingestelde vordering, waarbij Igor DEMESMAEKER de Raad van State vraagt de volgende voorlopige maatregelen te bevelen :

" - ten principale, de examencommissie het bevel geven om binnen de maand die volgt op het te wijzen arrest opnieuw te beraadslagen over de examens die door de heer Igor DEMESMAEKER zijn afgelegd in oktober 1999 en maart 2000, op grond van de punten die voor elk van die vakken zijn toegekend;

- subsidiair, de verwerende partij het bevel geven om binnen de maand na de betekening van het te wijzen arrest, eerst en vooral een nieuw mondeling examen te organiseren inzake 'klimatologie en metereologie van de grote hoogten' en vervolgens de examencommissie te laten beraadslagen op grond van de gezamenlijke punten die door de heer Igor DESMESMAEKER zijn behaald in oktober 1999, maart 2000 en in het kader van het wederom afleggen van het examen 'klimatologie en metereologie van de grote hoogten';

- bevelen dat de gevraagde maatregelen gepaard gaan met een dwangsom van 5.000 frank per dag vertraging vanaf het verstrijken van de voornoemde termijn van een maand";

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 94 van de algemene procedureregeling en van artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding.

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gelet op de beschikking van 23 juni 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven, en deze worden opgeroepen om te verschijnen op de openbare terechtzitting van 29 juni 2000;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Fr. TULKENS, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. L. DEPRE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer THIBAUT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. Verzoeker die geïnteresseerd is in een loopbaan als beroepsbestuurder van vliegtuigen, behaalt op 8 juni 1998 een oefenvergunning van vliegtuigbestuurder en schrijft zich op 18 augustus 1999 in voor het examen over de algemene kennis voor het verkrijgen van de vergunning van lijnbestuurder, waarvoor het afnemen van het examen aangekondigd is tegen oktober 1999.

2. Op 7 december 1999 kent de commissie van het examen over de algemene kennis voor het verkrijgen van de vergunning van lijnbestuurder aan verzoeker het cijfer 579 op de 1000 toe, besluit dit cijfer te verhogen tot 600 op de 1000 en stelt dat vier onderdelen in aanmerking komen voor een herexamen. Het gaat om de onderdelen "luchtvaartregelen", "straalturbines en turbines met luchtschroeven", "zuigermotoren" en "klimatologie".

3. Op 10 december 1999 wordt verzoeker op de hoogte gebracht van de beslissing van de examencommissie. Deze kennisgeving omvat voor elk van de afgelegde examenonderdelen het behaalde cijfer en de vermelding dat om te slagen voor het examen vier onderdelen met succes moeten worden afgelegd.

4. Op 20 januari, 24 februari en 2 maart 2000 legt verzoeker drie van de vier herexamens af, waarvoor hij de vermelding "voldoende" krijgt, waarvan verzoeker mondeling op de hoogte wordt gebracht na afloop van elk examenonderdeel.

5. Op 6 maart 2000 legt verzoeker het onderdeel klimatologie af. Volgens zijn bewoordingen zou dit onderdeel van bij het begin slecht zijn verlopen en zou een van de examinatoren hem hebben laten weten dat "gelet op het welslagen voor de andere examens, eventuele moeilijkheden tijdens het zo-even afgelegde examen geen hindernis zouden vormen voor het slagen".

6. Op 20 maart 2000 komt de examencommissie samen en neemt ze voor 70 gegadigden, wier identiteit niet wordt bekendgemaakt, de volgende beslissing :

" De examencommissie stelt vast dat de volgende gegadigden, die hebben deelgenomen aan de examentijd van oktober 1999 en die een of meer herexamens hebben afgelegd, de volgende uitslag hebben behaald :

Nummer gegadigde:

(...)
118040 NIET GESLAAGD

(...)

(Hierop volgen de handtekeningen van de leden van de examencommissie)".

Dit is de tweede bestreden handeling.

7. Op 22 maart 2000 neemt de directeur- generaal van het bestuur van de Luchtvaart de volgende beslissing :

" Ik laat u weten dat u niet geslaagd bent voor het herexamen over de examenstof "klimatologie en metereologie van de grote hoogten". Dit blijkt uit de beraadslaging van de examencommissie van 20-03-2000.

U bent bijgevolg niet geslaagd voor het bovenvermelde examen.

Binnen zestig dagen kunt u tegen deze beslissing beroep instellen bij de Raad van State (...)".

Dit is de eerste bestreden handeling.

8. Op 13 april 2000 ontvangt verzoeker de eensluidend verklaarde afschriften van de processen-verbaal van de beraadslagingen van de examencommissie van 7 december 1999 en 20 maart 2000;

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent aan schending van de artikelen 41 en 42 van het ministerieel besluit van 23 juni 1969 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vliegtuigen, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder van het beginsel van de verplichte materiële motivering van elke administratieve handeling, en aan dwaling omtrent het recht en omtrent de feiten;

Overwegende dat verzoeker in het tweede onderdeel van het enige middel aanvoert dat de inhoud van de beraadslaging van 20 maart 2000 niet genoegzaam gemotiveerd is, dat niet alleen het cijfer behaald voor het examen waarvoor hij is afgewezen, maar ook alle andere cijfers van de afgelegde examens, niet zijn medegedeeld, dat deze niet-mededeling van cijfers van groot belang is, aangezien verzoeker aldus onmogelijk kan weten waarom de examencommissie besloten heeft om hem niet geslaagd te verklaren, dat het enkele feit dat hij niet geslaagd is voor het examen klimatologie, op zich niet voldoende is, aangezien de beraadslaging dient om het algemene profiel van de student te beoordelen, inzonderheid door te zorgen voor weging van de verschillende cursussen volgens

hun belangrijkheid en dat aangezien verzoeker geen kennis had van de behaalde resultaten voor de drie met succes afgelegde examens, hij niet kan oordelen of het zakken voor het examen klimatologie, een werkelijke doorslaggevende hindernis vormde voor het welslagen van het examen, in de wetenschap dat het gemiddelde alleen nog maar meer had kunnen bedragen, aangezien dit reeds, na de schriftelijke onderdelen 60 % bedroeg; dat verzoeker in het derde onderdeel van het middel aanvoert dat aangezien er geen cijfers bekend zijn voor de mondeling afgelegde examens, het toetsen van de precieze, concrete en exacte motivering van de beslissing van de examencommissie onmogelijk is, zowel wat betreft elk examen afzonderlijk als wat betreft het algemeen gemiddelde van de gegadigde, zodat het ontbreken van een genoegzame motivering van beide aangevochten handelingen vaststaat;

Overwegende dat wat het tweede en het derde onderdeel betreft, de verwerende partij opmerkt dat het bestuur, naar aanleiding van het verslag van eerste auditeur-afdelingshoofd DEROUAUX in de zaak PIETTE, de procedure gewijzigd heeft die van toepassing is op herexamens, waarover sedertdien speciaal beraadslaagd wordt door de examencommissie, die een oordeel velt over de uitslag die behaald is voor de gezamenlijke vertegenwoordigde vakken, zodat het zakken van de gegadigde voor een examen niet meer ipso facto het zakken teweegbrengt voor de gehele herexamentijd, dat de taak van de examencommissie er niet in bestaat de positieve of negatieve resultaten te bekrachtigen die door de leden van die commissie worden voorgelegd, dat tijdens de beraadslaging aan de examinatoren gevraagd wordt of zij wensen te blijven bij hun eerste oordeel over het mondelinge examen, dat de examencommissie vervolgens overgaat tot het onderzoek van elke uitslag behaald door middel van vragen en antwoorden waarover de examinatoren beschikken, van de vakken waarover examen is afgelegd, van hun aantal, van hun belangrijkheid en van de mate waarin geslaagd of gezakt is, dat over het geheel van de examens vervolgens door alle leden wordt beraadslaagd, waardoor in voorkomend geval de uitslag naar boven kan worden herzien, dat uit het feit dat er geen punten worden toegekend naar aanleiding van herexamens, niet kan worden afgeleid dat de examencommissie niet over elk geval beraadslaagd heeft en dat indien de interpretatie van verzoeker in verband met de belangrijkheid van het onderdeel klimatologie wordt gevolgd, de examencommissie haar taak van beraadslaging niet meer zou kunnen uitoefenen;

Overwegende dat hoewel de kennisgeving van de beslissing tot afwijzing voor het examen op zich geen handeling is die kan worden nietigverklaard, er evenwel moet worden vastgesteld dat deze een beslissing inhoudt, namelijk deze

waarbij wordt gesteld dat hij niet geslaagd is "voor het herexamen inzake 'klimatologie en metereologie van de grote hoogten'. Dit blijkt uit de beraadslaging van de examencommissie van 20 maart 2000"; dat het proces-verbaal van de beraadslaging van de examencommissie voor al de examens luidt : "118040 NIET GESLAAGD"; dat het hier om een tautologie gaat;

Overwegende dat de bewoordingen van de artikelen 40 en volgende van het voornoemde ministerieel besluit van 23 juni 1969, en die van bijlage IV geïnterpreteerd moeten worden op basis van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, welke wet door de examinatoren en de examencommissie evenals door elke andere administratieve overheid moet worden toegepast; dat de examencommissie overigens over alle uitslagen moet beraadslagen die zijn behaald door een gegadigde nadat hij alle examens heeft afgelegd, dus ook de herexamens; dat tot slot elk examen een cijfer behoort te krijgen, welk cijfer de motivering uitmaakt van de beslissing die op dat examen betrekking heeft;

Overwegende dat bijlage IV, A, I, voor verschillende vakken enerzijds voorziet in het totale aantal punten dat aan elk vak wordt toegekend en voor elk vak afzonderlijk in het vereiste minimum; dat daaruit voortvloeit dat voor elk vak punten moeten worden toegekend aan de gegadigde die er een examen voor heeft afgelegd, daar die punten de motivering zijn van de beslissing die genomen is door de examinator; dat hetzelfde geldt voor herexamens, terwijl de vermelding "al dan niet geslaagd is", waar in dezelfde bijlage in wordt voorzien, minder precies is dan de vermelding van de punten, a fortiori wanneer in de praktijk de examinator het herexamen beoordeelt met "voldoende" of "onvoldoende", hetgeen volledig onduidelijk is en geen motivering oplevert;

Overwegende dat door over de punten te beschikken die door een gegadigde voor elk examen behaald zijn, met inbegrip van herexamens, de examencommissie met volle zaakkennis kan beraadslagen gelet op de betekenis van een mogelijk zakken voor een onderdeel, op de betekenis van dat onderdeel in het geheel en op het min of meer duidelijke welslagen voor de andere onderdelen; dat deze beoordeling van de examencommissie moet worden opgenomen in een proces-verbaal, waarin gewag gemaakt wordt van deze beraadslaging en dat de motivering is van de beslissing van de examencommissie met betrekking tot elke gegadigde;

Overwegende dat in casu geen enkele motivering gegeven wordt voor het afgewezen worden van verzoeker, die zelf geen kennis heeft van de punten

die hij behaald heeft voor de vakken waarvoor hij een herexamen diende af te leggen; dat hetgeen wordt voorgesteld als een proces-verbaal van de beraadslaging van 20 maart 2000 er geen is, aangezien er geen beraadslaging uit blijkt, het geen enkele motivering bevat van de beslissingen die genomen zijn en het beperkt blijft tot een lijst van nummers waarnaast de woorden "geslaagd" of "niet geslaagd" worden vermeld; dat de stelling van de verwerende partij in haar nota met opmerkingen over de wijze waarop de examencommissie is te werk gegaan, helemaal niet onderbouwd wordt door het administratief dossier;

Overwegende dat het tweede en derde onderdeel van het middel klaarblijkelijk gegrond zijn;

Overwegende dat de gegrondheid van het voornoemde middel de nietigverklaring teweegbrengt van de beslissing van de examencommissie; dat er derhalve geen grond meer bestaat om uitspraak te doen over de vorderingen tot schorsing en tot het bevelen van voorlopige maatregelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden :

- de administratieve handeling gesteld op 22 maart 2000, waarbij het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur (bestuur van de Luchtvaart - vliegvergunningen en inschrijvingen) aan Igor DEMESMAEKER heeft laten weten dat hij niet geslaagd was voor het herexamen inzake "klimatologie en metereologie van de grote hoogten", afgelegd in het kader van het examen over de algemene kennis "lijnbestuurder - examentijd oktober 1999", zoals blijkt uit het proces-verbaal van de beraadslaging van de examencommissie van 20 maart 2000;

- de beraadslaging van de voornoemde examencommissie";

Artikel 2.

Er is geen grond meer om uitspraak te doen over de vorderingen tot schorsing en tot het bevelen van voorlopige maatregelen.

<u>Artikel 3</u>.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op zeven juli tweeduizend door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	SCOHY,	toegevoegd griffier.

De toegevoegd Griffier, **De Voorzitter,**

G. SCOHY. **M. HANOTIAU.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**